

*Тюріна Д.М., к.пед.н., доц., НУЦЗУ, м. Харків,
ORCID:0000-0002-1506-5849*

*Tiurina D. M., PhD in Pedagogy, Associate Professor, Department of Management,
National University of Civil Defense of Ukraine, Kharkiv*

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОЇ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

SOCIO-ECONOMIC ANALYSIS OF GOVERNMENT GENDER POLICY UNDER UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION

В дослідженні визначено, що в цілому як в Європейському Союзі, так і всьому світі проблема гендерної рівності (переважно в розумінні дотримання прав і свобод жінок) займає вагомe місце в системі загальнодержавного управління, а тому є надзвичайно важливою для України в умовах її Євроінтеграції. Особливої актуальності питання реформування державної гендерної політики сьогодні набувають у зв'язку активізацією відносин з ЄС і зниженням загального людського потенціалу в країну через війну.

В якості мети даного дослідження поставлено задачу аналізу наявного соціально-економічного базису як ключового елементу формування комплексного механізму державної гендерної політики в умовах євроінтеграції України.

В роботі доведено, що основою побудови будь-якої системи управління складними соціально-економічними системами є проведення ґрунтовного комплексного аналізу передумов формування такої системи. Визначено в світовій практиці для аналізу рівня вирішення проблеми гендерної рівності використовують рейтингові моделі, зокрема, модель Всесвітнього економічного форуму «The Global Gender Gap Index» (GGGI), рейтингову систему Програми розвитку ООН – «Gender Inequality Index» (GII), а в Європейському Союзі – Gender Equality Index.

Встановлено, що сучасний рівень забезпечення гендерної рівності в Україні досить сильно залежить від системи оцінювання, але в цілому є посереднім й з негативною динамікою. Основною проблемою забезпечення гендерної рівності в країні є реалізації потенціалу жінок в політиці. Натомість можливості економічної самореалізації й забезпечення охороною здоров'я є посередніми, а освітні можливості є майже рівними з чоловіками.

Математично доведено, що існує тісний обернений зв'язок між рівнем гендерної рівності в країні й обсягом робочої сили. А також підтверджено гіпотезу про існування залежності між рівнем середньої заробітної плати та гендерною рівністю в країні. Встановлено, що досягнення гендерного паритету в суспільстві – це привілей переважно економічно багатих країн.

Ключові слова: державна гендерна політика, євроінтеграція, рівність, демократія, управління.

The research results show that in general, the gender equality issue (mainly meaning the observance of women's rights and freedoms) occupies an important place in the system of national governance both in the European Union and throughout the world, and therefore it is extremely important for Ukraine in terms of its European integration. Today, the issue of reforming the state gender policy is especially relevant due to the fact that, on the one hand, Ukraine is strengthening its relations with the EU, and on the other hand, the overall human potential in the country is decreasing due to the ongoing war.

The study in question is aimed at analyzing the existing socio-economic basis as the key element in creating the complex machinery of the state gender policy under Ukraine's European integration.

It has been proved that it is a thorough comprehensive analysis of the prerequisites needed to create a system governing complex socio-economic systems that creates the basis to build such a governance system. It is determined that according to best practice, in order to analyze the extent to which the gender inequality problem is solved, rating models are used, e.g., The Global Gender Gap Index (GGGI) used at the World Economic Forum, Gender Inequality Index (GII) used under the UN Development Program, and Gender Equality Index used in the European Union.

It is established that the current level of ensuring gender equality in Ukraine quite strongly depends on the evaluation system employed, but in general it is mediocre and has negative dynamics. The main problem of ensuring gender equality in Ukraine is realizing women's potential in politics. At the same time, women's opportunities for economic self-realization and health care provision are mediocre, and their educational opportunities are almost equal to those of men.

It has been mathematically proven that there is a close inverse relationship between the level of gender equality in the country and the labour force size. The author has also confirmed the hypothesis that the level of average pay and gender equality in the country are interrelated. It is established that gender parity is a privilege mainly characteristic for wealthier countries.

Keywords: state gender policy, European integration, equality, democracy, governance.

Постановка проблеми. Останні два десятиліття ознаменувалися для України практично беззаперечним прагненням інтеграції до Європейського Союзу (далі – ЄС). За цей час в нашій країні реалізовано низку реформ і навіть отримано статус на членство в відповідному економічному та політичному союзі. Зокрема, вищевказані зміни торкалися регламентації правової бази, налагодження економічних та політичних взаємовідносин з країнами-партнерами по майбутньому союзу тощо. Але чи не найголовнішим стало питання змінення самого менталітету й особливостей поведінки щодо формування в нашій країні

реального, а не формального демократичного управління як на рівні економіки в цілому, так і на рівні окремо взятих бізнес-структур.

Одним з наріжних каменів формування по-справжньому демократичної державної політики є в тому числі й забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, що здобуло назву терміну «державної гендерної політики». Особливо актуальним це питання постає в світлі сьогоденного стану розподілу працездатного населення України за гендерною ознакою. Станом на кінець 2021 року (останньої представленої статистичними органами України інформацією) маємо майже повний паритет чоловічого й жіночого працездатного населення (52,4 і 47,6 відсоткових пункти відповідно[1]), що робить відповідні дослідження досить актуальними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Натомість сама задача дослідження гендерної рівності (чи як іноді пишуть «нерівності») є доволі усталеною й навіть в українській науковій думці містить десятки, якщо не більше, різного роду публікацій.

Зокрема, вирішенню завдань щодо правового врегулювання проблем гендерної нерівності присвячені роботи О. Андрійко, В. Буроменського, Н. Болотіної, О. Балакіревої, С. Бобровник, В. Бурдяк, О. Білкової, В. Гошовської, І. Грицяя, Н. Дармограй, Г. Даудової, О. Дашковської, Г. Жуковської, М. Кармазіної, Н. Карпачової, А. Колодія, І. Кресіної, Т. Мельник, О. Матвієнко, К. Левченко, І. Лаврінчук, Л. Леонтьєвої, І. Оніщенко, Н. Оніщенко, О. Остапенко, З. Ромовської, Ф. Рудич, М. Саприкіна, Т. Слабчук, Л. Смоляр, В. Соколової, О. Суислової, М. Томашевської, І. Тукаленко, Д. Шелеста, Ю. Шведи та багато інших авторів.

Окремим аспектам вирішення проблеми гендерної рівності в суспільному житті присвячені дослідження К. Арданян, Т. Буличова, О. Вілкової, Г. Герасименко, І. Демченко, А. Єремєєвої, О. Кисельова, Л. Кобилянської, В. Кушакової, Н. Лавриненко, І. Лазар, О. Макарової, К. Максименко, І. Сенік, О. Суислової, О. Хмелевської та інших.

Дослідженню гендерної рівності через призму взаємовідносин з ЄС присвятили свої праці й І. Грицай, О. Пищуліна, Т. Стройко й А. Єремєєва, авторський колектив у складі Г. Жуковської, К. Левченко, О. Остапенко, О. Суислової тощо.

Виділення невирішених проблем. Проте лише в поодиноких дослідженнях автори звертають на економічну сторону вирішуваного питання, й поки що жоден дослідник (можливо автор не помітив наявності такої інформації в її різноманітності) не досліджував дану відповідну проблему в умовах війни й її наслідків для вітчизняної політико-економічної системи в країні. Але з лютого 2022 року ситуація в країні значно змінилась й це стосується не тільки зближенням з ЄС, але й новими й доволі суттєвими викликами в сфері демографії та економіки.

Постановка завдання. В зв'язку з вищевикладеним в якості основної мети даного дослідження поставлено задачу аналізу наявного соціально-економічного базису як ключового елемента формування комплексного механізму державної гендерної політики в умовах євроінтеграції України.

Виклад основного матеріалу. Гендерна державна політика є проявом демократії, відповідно до якої жодна людина не може бути дискримінована за ознакою своєї статі. В той же час коли в Україні згадують, в тому числі й в контексті входження до складу ЄС, проблему досягнення гендерної рівності, то найчастіше під цим поняттям розуміють забезпечення прав жінок в галузі державного управління, бізнесі, отриманні освіти тощо.

Й навіть попри те, що за останні чотири-п'ять років частка відкритих ФОПів жінками склала на 5% більше від підприємств, відкритих чоловіками, й в цілому в Україні присутня тенденція, коли жінки відкривають ФОПи частіше за чоловіків[2], все ж таки дослідники відзначають наявність певних проблем в цьому плані, зокрема, погіршення стану України в певних міжнародних рейтингах [3; 4], що потребує й удосконалення гендерної політики як на державному, так і на рівні кожного конкретного бізнесу.

До того ж зважаючи на наявність оцінок (хоча й нічим не підтверджених – авт.) про те, що досягнення економічного гендерного паритету може збільшити ВВП США на 1750 млрд.дол. США, Великобританії – на 250 млрд.дол. США, Японії – на 550 млрд.милрд.дол. США, Франції 320 млрд.дол. США та на 310 млрд.дол. США ВВП Німеччини[5, с. 744], можна сподіватися, що досягнення гендерної рівності в Україні також зможе нам допомогти в відновленні післявоєнної економічної ситуації в країні. При цьому основою побудови будь-якої системи управління складними соціально-економічними системами є проведення ґрунтовного комплексного аналізу передумов формування такої системи. Саме такою «передумовою» є стан гендерної рівності відповідно до механіки виміру даного явища в світі та, зокрема, в ЄС.

Так одними з найбільш розповсюджених в зарубіжній практиці є два індекси (рейтинги): «TheGlobalGenderGapIndex» (GGGI) та «GenderInequalityIndex» (GII), які використовуються для вимірювання рівня гендерної нерівності в різних країнах.

Відповідно «TheGlobalGenderGapIndex» вимірює рівень гендерної нерівності за чотирма ключовими показниками: економічна участь та можливості, рівень освіти, здоров'я й виживання та політична емансипація, а «GenderInequality Index» (GII) – вимірює рівень гендерної нерівності за такими трьома ключовими показниками як: репродуктивне здоров'я, емансипація та ринок праці.

Як бачимо так чи інакше, але уявлення про політику «як агреговану форму економіки» ніхто не відміняв й в обох рейтингах економічним питанням відводиться своя роль, тому й в нашому дослідженні автор буде керуватися при

пропозиції рекомендації щодо формування відповідної системи управління саме принципом економічної доцільності.

В свою чергу потрібно відзначити, що «The Global Gender Gap Index» публікується Всесвітнім економічним форумом раз на рік й остання оцінка відноситься до липня 2022 року й оцінює активність 146 країн (тоді як ще 2021 року в рейтингу налічувалось 156 країн-учасниць). Відповідно до цього звіту Україна посіла 81 рейтингове місце зі значенням комплексного показника на рівні 0,707, що на 0,007 бали нижче, за рівень попереднього 2021 року. Варто також відмітити, що рейтингова позиція України в цьому рейтингу знаходиться між Парагваєм (80 рейтингове місце з 0,707 балів) та Гондурасом (81 рейтингове місце з 0,705 балів), а в трійку лідерів увійшли Ісландія (0,908 бали), Фінляндія (0,860) та Норвегія (0,845) відповідно.

Відповідно оцінюючи рейтингове місце України та її сусідство з такими країнами як Парагвай та Гондурас (які в світі сприймаються як країни, що економічно тільки розвиваються), можна було б припустити, що чим вищий рейтинг країни, тим стабільніший її економічний стан (чого й намагаємося досягти наша країна). Однак, нижчий за український рівень рейтингу в 2022 році таких країн як Південна Корея (99 рейтингове місце), Китай (102 місце), Японія (116 місце) чи Саудівська Аравія (127 місце) спростовують відповідний лінійний зв'язок між цими явищами[3].

Натомість цікавими є структура рейтингових оцінок України (табл. 1) та динаміка її рейтингового місця за останнє десятиріччя (рис. 1) за умови доволі пильної уваги з боку різних організаційних структур до вирішення цієї проблеми.

Таблиця 1

Структура «The Global Gender Gap Index» України в 2022 році

Назва субіндексу	Рейтингове місце	Рейтинговий бал
Економічна участь і можливості	62	0,710
Рівень освіти	53	0,995
Здоров'я та виживання	37	0,978
Розширення політичних можливостей	100	0,145

Джерело: [3]

Як видно з інформації, наведеної в табл. 1, найпроблемнішим для українських жінок є реалізація їх здібностей в сфері політичної діяльності, що трансформувалося аж в соте місце в відповідному рейтингу, тоді як найкращий стан справ в сфері освіти. Зважаючи, що в межах даної статті в фокусі уваги є саме економічний, а не політичний аспект даної проблеми, все ж таки варто відзначити й доволі посередній рівень економічних можливостей українських жінок.

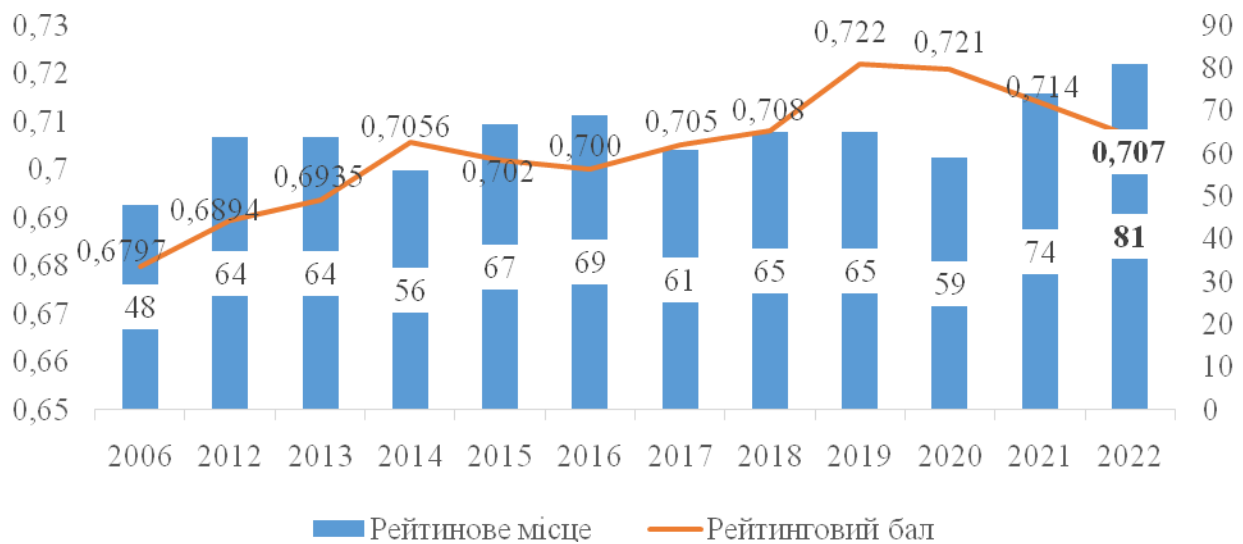

Рис. 1. Динаміка рейтингових місця й балу України в рейтингу «The Global Gender Gap Index» [3]

Оцінюючи динаміку розвитку гендерної політики, відповідно до рейтингового місця та балу в рейтингу GGGI, варто відзначити, що в цілому починаючи з 2019 року ситуація погіршується. При цьому простежуються дві хвили розвитку даного питання: умовно з 2006 по 2014 роки (при цьому 2006 рік є найкращим для України з огляду на її місце в світовому рейтингу гендерної рівності) й друга хвиля – з 2015 по 2019 роки.

Таким чином, в цілому ситуація в країні є «найгіршою» й до того ж погіршується. Однак, щоб трішки знизити градус розчарування варто відзначити, що в 2020 році експерти Всесвітнього економічного форуму спрогнозували, що в цілому світу знадобиться ще 99,5 років для досягнення повного паритету жінок і чоловіків [6], але за української динаміки розвитку цього показника – напевне ще більше часу.

Натомість ще один подібний рейтинг «GenderInequalityIndex» (GII) розробляється та збирається відповідно до Програми розвитку ООН (United Nations Development Programme).

GII є складовою метрикою гендерної нерівності, що використовує три виміри: репродуктивне здоров'я, розширення прав і можливостей та ринок праці. Низьке значення показника вказує на низьку нерівність між жінками та чоловіками, і навпаки.

Відповідно до даних рейтингу GII в 2021 році Україна з оцінкою 0,2 зайняла 84 місце при цьому незначно випередивши Молдову (0,205) та РФ (0,203). При цьому основними гендерними розривами є частка місць жінок у парламенті країни (з відставанням у 58,4% з 20,8% жінок), а також рівень участі в робочій силі (відставання жінок менше за попередній показник і складає всьо-

го 15,5% при питомій вазі жінок в чисельності населення в віці від 15 років на рівні 48,1%). З освітою ж, як і в попередньому рейтингу, все складається приблизно на паритетних засадах – відставання жінок за показником «Населення з повною середньою освітою (від 25 років і старше) становить всього 0,04% при загальному рівні у жінок – 96,2%.

Однак, на відміну від рейтингу «TheGlobalGenderGapIndex» за даним рейтингом з 2006 року навпаки відбувається зниження гендерної нерівності за виключенням 2020 року, коли фахівці помітили незначне погіршення ситуації (рис. 2).

Натомість в Європейському Союзі використовується рейтинг гендерної рівності під назвою GenderEqualityIndex (GEI) – це зведений показник, який вимірює складну концепцію гендерної рівності та допомагає відслідковувати прогрес гендерної рівності в ЄС з плином часу[8]. Він розроблений Європейським інститутом гендерної рівності й охоплює 6 категорій: робота, гроші, здоров'я, знання, час та влада. GEI дає ЄС та державам-членам оцінку від 1 до 100. Оцінка 100 означатиме, що країна досягла повної рівності між жінками та чоловіками.

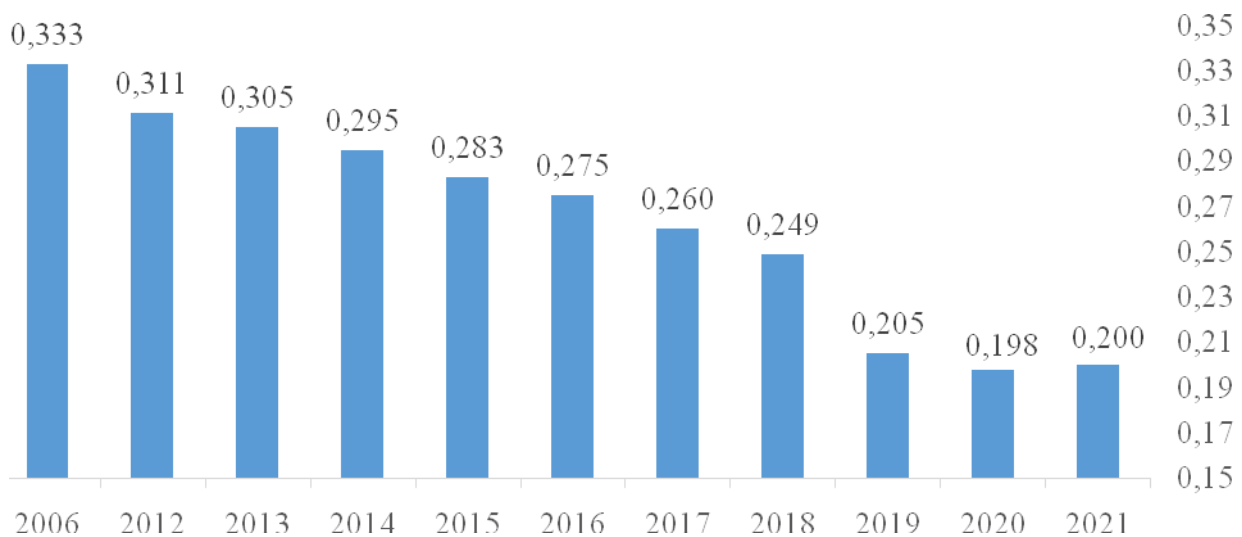

Рис. 2. Динаміка рейтингової оцінки України в рейтингу «Gender Inequality Index» [4]

В 2022 році євроспільнота отримала узагальнену оцінку на рівні 68,6, тобто країни ЄС на 68,6% досягли повної гендерної рівності. При цьому як і в нашій країні найбільш проблемним місцем є присутність жінок в політиці, зокрема, тільки 33% місць в парламентах країн ЄС займають жінки [7] при тому, що в Україні 20,8%.

Найбільш вдало вирішено проблему участі жінок в політичній діяльності, зокрема їх участі в парламентах, в таких європейських країнах як: Швеція (де з

349 членів парламенту 164 жінки, що становить 47%), Бельгія (з 150 членів 61 особа або 40,7% жінок), Португалія (з 230 членів 92 особи або 40% жінок), Норвегія (з 169 членів 70 осіб або 41,4% жінок), Іспанія (з 350 членів 154 особи або 44% жінок), Швейцарія (з 200 членів 83 особи або 41,5% жінок), Македонія (з 120 членів 48 осіб або 40 % жінок) [7].

Як бачимо значна участь жінок в політиці – це прерогатива в основному економічно успішних країн.

Серед економічного блоку в ЄС виділяється гендерний розрив за показниками «Частка членів правлінь найбільших котируваних компаній, наглядової ради або ради директорів (%)» на рівні 36,8% при частці жінок в 31,6% та «Частка членів правління центрального банку (%)» - розрив становить 47,2% при частці жінок в ЦБ на рівні 26,4% [7].

Таким чином, в цілому можна відзначити, що оцінка рівня гендерної рівності досить сильно залежить від закладених в неї показників й методів оцінки й може досить сильно відрізнятись в оцінці стану вирішення проблем гендерної рівності в динаміці. Проте загальне відставання України щодо вирішення проблем гендерної рівності, як від країн ЄС, так і в цілому в світових масштабах не є катастрофічним.

Натомість автором даного дослідження з урахуванням нинішньої ситуації в Україні, коли внаслідок війни (але якщо бути повністю відвертими, то ще до її початку) країна опинилась в умовах «демографічної ями» (навіть краще сказати «демографічної прірви»), оскільки загальне скорочення населення навіть в рамках з листопада 2021 року по березень 2023 року оцінюється Інститутом демографії від 7,3 до 13,3 млн. осіб[9; 10], а працездатного – щонайменше на 6,7 млн. осіб[10], надане припущення про необхідність розробки власних підходів, які б забезпечували як вирішення проблеми загального відтворення населення в середньо- і довгостроковій перспективі, так і вирішення проблеми «кадрового голоду» в поточній перспективі.

Основою відповідної гіпотези стали розрахунки рівня кореляції між показникомGGGI (гендерною нерівністю) та кількістю працездатного населення в країні (табл. 2).

Так між показник парної кореляції між досліджуваними параметрами становить «-0,79», тобто існує доволі тісний, але зворотній зв'язок між ними. На нашу думку, така ситуація є цілком очевидною й пояснюється загальним впливом жінок на процеси загального відтворення населення, а тому й на чисельність його працездатної частини. За умови більшого занурення жінки в економіко-політичне життя країни нажаль знижуються процеси народжуваності в країні.

Таблиця 2

Вихідні дані для проведення кореляційного аналізу між рівнем рейтинго-

вого балу GGGI та кількістю працездатного населення в Україні

Період	Рейтинговий балGGGI	Робоча сила, тис. осіб
2006	0,6797	20864,1
2012	0,6894	20851,2
2013	0,6935	20824,6
2014	0,7056	19920,9
2015	0,702	18097,9
2016	0,700	17955,1
2017	0,705	17854,4
2018	0,708	17939,5
2019	0,722	18066,0
2020	0,721	17669,8
2021	0,714	17405,0

Джерело: побудовано автором на основі [1; 3]

З метою перевірки гіпотези щодо наявності зв'язку між кількістю працездатного населення в країні та оцінкою рівня її гендерної рівності за показниками, наведеними в табл. 3, було проведено кореляційний аналіз між обсягами працездатного населення та рейтингом ГП (рівнем гендерної рівності).

Відповідно до проведеного аналізу зміна чисельності працездатного населення на 90,47% відображає зміни в рейтинговій оцінці або ж рівню гендерної рівності в країні.

За результатами проведених на основі використання даних, наведених в табл. 4 розрахунків, коефіцієнт парної кореляції для відповідних показників склав «-0,812», тобто між ними існує тісний, зворотній зв'язок. Тобто в країнах з високим рівнем гендерної нерівності середній рівень заробітної плати є нижчим, ніж в країнах з високим ГП. Відповідно можна дійти до двох висновків: або для зростання добробуту населення потрібно знижувати гендерні розриви в суспільстві, або, що, на нашу думку, сьогодні в умовах стагнації зокрема української економіки більш реально: гендерна рівність – це привілей переважно багатих суспільств.

Таким чином, підбиваючи підсумки даного дослідження варто відзначити, що в цілому як в ЄС, так і всьому світі проблема гендерної рівності (переважно в розумінні дотримання прав і свобод жінок) займає вагомe місце в системі загальнодержавного управління. Натомість формування комплексного механізму формування державної гендерної політики в умовах інтеграції України до європейської спільноти вимагає оцінки сучасного стану вирішення даної проблеми й встановлення «вузьких місць» на шляху вирівнювання можливостей чоловіків і жінок як в суспільно-політичному, так і економічному плані.

Таблиця 3

Вихідні дані для проведення кореляційного аналізу між рівнем рейтингового балу ГП та кількістю працездатного населення в Україні

Період	Рейтингова оцінка ГІІ	Робоча сила, тис. осіб
2006	0,333	22245,4*
2007	0,345	22322,3*
2008	0,349	22397,4*
2009	0,336	22150,3*
2010	0,325	20894,1
2011	0,318	20893,0
2012	0,311	20851,2
2013	0,305	20824,6
2014	0,295	19920,9
2015	0,283	18097,9
2016	0,275	17955,1
2017	0,260	17854,4
2018	0,249	17939,5
2019	0,205	18066,0
2020	0,198	17669,8
2021	0,200	17405,0

*економічно активне населення

Джерело: побудовано автором на основі [1; 4]

В світовій практиці стосовно оцінки рівня гендерної рівності/нерівності використовуються різні рейтингові моделі найбільш розповсюдженими з яких є: модель Всесвітнього економічного форуму «The Global Gender Gap Index» (GGGI), в рамках функціонування Програми розвитку ООН використовується «Gender Inequality Index» (GII), а в Європейському Союзі – Gender Equality Index (GEI). В останньому Україна не згадується, але за обома першими рейтингами займає посередні позиції з лідируючими позиціями в сфері освіти, середнім рівнем в сфері охорони здоров'я та бізнесу й недостатнім рівнем реалізації жінок в політиці.

Таблиця 4

Вихідні дані для проведення кореляційного аналізу між середнім рівнем заробітної плати (євро) та рівнем гендерної нерівності (GII) в 2021 році

Країна	Середній рівень заробітної плати, євро	Оцінка ГІІ
Норвегія	4981	0,016
Німеччина	4094	0,073
Швеція	3012	0,023
Великобританія	2936	0,098
Японія	2359	0,082
Литва	1566	0,105
Словаччина	1231	0,180
Польща	1218	0,109
Китай	1014	0,192

Болгарія	769	0,210
РФ	604	0,203
Казахстан	509	0,161
Білорусь	494	0,104
Україна	455	0,200
Молдова	423	0,205
Грузія	347	0,285

*економічно активне населення

Джерело: побудовано автором на основі [4; 11]

Висновки. Зважаючи на економічну спрямованість даного дослідження автором проведено аналіз впливу рівня гендерної рівності на обсяги трудового потенціалу та середній рівень заробітної плати в країні. При цьому встановлено, що зі зростанням рівня гендерної рівності в країні скорочується обсяг працездатного населення, а саме досягнення гендерного паритету – привілей переважно економічно багатих країн. Нажаль, але в тому числі і в наслідок прагнення жінок до професійної й політичної самореалізації втрачається трудовий потенціал країн, що особливо в післявоєнний період можливо є не на часі. Тому в якості пропозицій щодо коригування політики країни щодо гендерної політики на найближчий час варто замислитись передусім на вирішення проблеми збільшення населення країни, в тому числі й за рахунок розробки програм щодо підтримки народжуваності, наприклад, за рахунок гарантування працюючим жінкам-матерям скорочення тривалості робочого часу, збільшення відпусток тощо.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України. Офіційний сайт URL:<http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Жінок більше ніж чоловіків: яка частка бізнесу належить українкам. URL:https://24tv.ua/economy/skilki-vidsotkiv-biznesiv-nalezhit-ekonomichni-povini-ukrayini_n1559842.
3. Global Gender Gap Report 2022. INSIGHT REPORT JULY 2022. URL:<https://www.weforum.org/reports/global-gender-gap-report-2022/digest>.
4. GenderInequalityIndex (GII). URL: <https://hdr.undp.org/data-center/thematic-composite-indices/gender-inequality-index#/indicies/GII>.
5. Стройко Т. В., Єремєєва А. Рівень гендерної рівності в умовах євроінтеграційних прагнень України. *Економіка і суспільство*. 2018. Випуск 14. 740-744.
6. Індекс глобального гендерного розриву. URL: <https://zpa.arbitr.gov.ua/tu14/inshe/1003/1129>.
7. Скільки депутатів-жінок у парламентах світу. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/02/12/infografika/polityka/skilky-deputativ-zhinok-parlamentax-svitu>.

8. Gender Equality Index. URL: <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2022>.

9. Богданьок, О. Від 28 млн до 34 млн – Інститут демографії назвав чисельність населення в Україні. Чому така різниця. URL: <https://suspilne.media/437526-vid-28-mln-do-34-mln-institut-demografii-nazvav-ciselnist-naselenna-v-ukraini-comu-taka-riznica/>.

10. Повернути втрачене. Чим Україні загрожує зменшення населення? URL: https://lb.ua/economics/2022/09/22/530166_povernuti_vtrachene_chim_ukraini.html.

11. Середня місячна заробітна плата у різних країнах. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/world>.

References:

1. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Ofitsiyni sait URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Zhinok bil'she nizh cholovikiv: yaka chastka biznesu nalezhyt' ukrayinkam. URL: https://24tv.ua/economy/skilki-vidsotkiv-biznesiv-nalezhit-ekonomichni-novini-ukrayini_n1559842.

3. Global Gender Gap Report 2022. INSIGHT REPORT JULY 2022. URL: <https://www.weforum.org/reports/global-gender-gap-report-2022/digest>.

4. Gender Inequality Index (GII). URL: <https://hdr.undp.org/data-center/thematic-composite-indices/gender-inequality-index#/indicies/GII>.

5. Stroiko T.V., Yeremeieva A. Riven' hendernoyi rivnosti v umovakh yevrointehratsiynykh prahnen' Ukrayiny. Ekonomika i suspilstvo. 2018. Vypusk 14. 740-744.

6. Indeks hlobal'noho hendernoho rozryvu. URL: <https://zpa.arbitr.gov.ua/tu14/inshe/1003/1129>.

7. Skil'ky deputativ-zhinok u parlamentakh svitu. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/02/12/infografika/polityka/skilky-deputativ-zhinok-parlamentax-svitu>.

8. Gender Equality Index. URL: <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2022>.

9. Bohdanok O. Vid 28 mln do 34 mln – Instytut demohrafiyi nazvav chysel'nist' naseleण्या v Ukrayini. Chomu taka riznytsya. URL: <https://suspilne.media/437526-vid-28-mln-do-34-mln-institut-demografii-nazvav-ciselnist-naselenna-v-ukraini-comu-taka-riznica/>.

10. Povernuty vtrachene. ChymUkrainizahrozhuiezmenshennianaselennia? URL: https://lb.ua/economics/2022/09/22/530166_povernuti_vtrachene_chim_ukraini.html.

11. Serednya misyachna zarobitna plata u riznykh krayinakh. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/world>.